

De Canadese versie van de Grand Canyon, de Badlands

ROYAL TYRRELL MUSEUM IN DRUMHELLER, ALBERTA, CANADA

Het Royal Tyrrell Museum in Drumheller in de Canadese provincie Alberta stond al jaren op mijn lijst van nog-te-bezoeken-musea. Afgelopen januari was het dan eindelijk zover. Terwijl de temperatuur ver onder het vriespunt zakte, zakte ik na een lange rit door de eindeloze vlaktes van zuidelijk Alberta plotseling af in een bescheiden versie van de Grand Canyon. Aan het einde van het Pleistoceen smolten de grote gletsjers die het westen van Canada bedekten en het smeltwater sleet zich een weg door de aarde heen. Hierdoor ontstond de Red Deer Valley, en te midden van deze ruige Canadese Badlands ligt het Royall Tyrrell Museum.

Het Royal Tyrrell Museum opende op 25 september 1985 officieel zijn deuren. Het museum is vernoemd naar Joseph Burr Tyrrell (1858 – 1957) die in het gebied werkzaam was voor de Geological Survey of Canada. Tyrrell en zijn team reisden per kano zuidwaarts de Red Deer rivier af op zoek naar steenkool afzettingen. Op 12 augustus 1884 vond hij per toeval een 70 miljoen jaar oude dinosaurusschedel in Kneehill Creek, niet ver van de plek waar het huidige museum zich bevindt. De schedel werd later door Prof. Edward Drinker Cope beschreven als *Laelaps incrassatus*. Jaren later werd de schedel opnieuw bestudeerd door Henry Fairfield Osborn en *Albertosaurus sarcophagus* gedoopt, ter ere van de oprichting van de provincie Alberta in 1905. De grote hoeveelheden fossielen in deze regio werkten als een magneet op paleontologen uit de wijde omtrek en die periode (1910-1917) kennen we nu als de Great Dinosaur Rush.

AUTEUR
HANNEKE MEIJER

DEVASTE TENTOONSTELLING

Gelegen in een van de meest dinosaurusrijkste gebieden ter wereld, is het

niet verwonderlijk dat de vaste tentoonstelling voor het grootste deel aan deze reuzenhagedissen en hun tijdgenoten is gewijd. Meteen na binnenkomst al stap je 70 miljoen jaar terug in de tijd naar

Reconstructie van een coniferenwoud uit het Krijt

Black Beauty

Cretaceous Alberta. In een levensgroot diorama wachten reconstructies van *Albertosaurus sarcophagus* je op. Op de achtergrond doemt een donker coniferenwoud op, waarin reuzenlibellen rondvliegen en een *Triceratops* tussen de bomen rondscharrelt. Skeletten, reconstructies en afbeeldingen van dinosaurussen, zeereptielen en pterosauriërs vind je hier in Royal Tyrrell in overvloed. Daarnaast is er uitgebreid aandacht voor het Paleozoïcum met skeletmateriaal en reconstructies van o.a. het primitieve reptiel *Dimorphodon* en *Ichtyostega*, een van de eerste amfibieën. Na het uitsterven van de dinosauriërs brak de 'Age of Mammals' aan en in dit gedeelte doorloop je de evolutie van zoogdieren. Helemaal aan het eind speelt een tafereel wat de WPZ-er bekend voor zal komen. Een wolharige mammoet wordt in de ijzige ijstijdnacht van achteren besprongen door een sabeltandtijger.

Voor wie even bij wil komen van deze bijzondere werelden uit het verleden is er de *Cretaceous Garden*. Deze vochtige, warme binnentuin met meer dan 300 soorten is een van de grootste collecties van levende prehistorisch planten en geeft een goed beeld van de flora in Canada in het Krijt.

TOPSTUKKEN

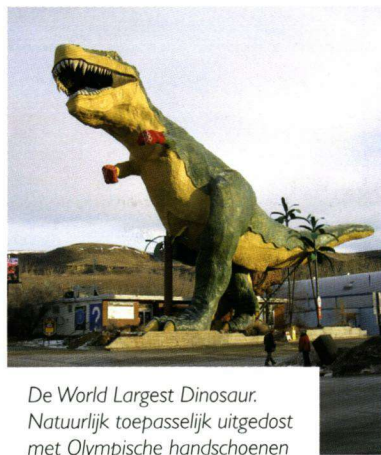
In de *Lords of the Lands* vind je belangrijkste stukken uit de dinosau-

ruscollectie van het museum. Hier staan onder andere de originele vondsten van *A. sarcophagus* door Joseph Tyrrell tentoongesteld. Ook vind je hier de zeer bijzondere zwarte *Tyrannosaurus rex* schedel, die ook wel 'Black Beauty' wordt genoemd. Onderweg kom je voorbij grote vensters waardoor je een kijkje kunt nemen in het Fossil Preparation Lab waar echte paleontologen echt paleontologenwerk doen. Helaas was op het moment van bezoek door ondergetekende geen paleontoloog te bekenen achter de preparatietafels, maar de hoeveelheden stof, stukken gesteente en her en der rondslingerend gereedschap getuigen van recente activiteit.

Na al dat (overigens prachtige!) dinogeweld zouden we haast vergeten dat de Canadese ondergrond veel meer te bieden heeft dan deze verschrikkelijke reptielen. Relatief gezien niet ver van Drumheller (in Canada is alles groot), en vandaag de dag hoog in de Rockies gelegen, ligt de type locatie van de bekende Burgess Shale formatie. Deze formatie is beroemd vanwege de bizarre fossiele fauna uit het Cambrium (488-542 miljoen jaar geleden) die daar gevonden is. De fossielen van de Burgess Shale zijn uitzonderlijk goed gepreserveerd, met vaak nog de weke delen zichtbaar en vertonen een enorme mate van anatomische variatie. In het Royal Tyrrell is deze bijzondere fauna op 12 keer de ware grootte nagebouwd. Vanachter het glas kijk je naar een bizarre, haast buitenaards

aandoende groep organismen met meerdere ogen en uitsteeksels, enorme tentakels en vreemde vormen die in niets lijken op wat we vandaag de dag zien. Tussen hen bevindt zich ook *Pikaia*, de oer-vertebraat. Verderop wandelt de nietsvermoedende bezoeker langs een kleurrijke reconstructie van een marien rif. Niets bijzonders zo lijkt op het eerste gezicht. Maar wie beter kijkt ziet dat dit geen gewoon rif is, maar een rif uit het Devoon (416-359 miljoen jaar geleden) vol met pantservissen, uitgestorven groepen koralen en ammonieten.

Ook buiten de deuren van het museum is heel veel moois te zien. In het zomerseizoen zijn onder leiding van een gids diverse wandelingen in de prachtige badlands te maken. Ook kan er gezocht worden naar fossielen in de omgeving van het museum. Iets buiten het dorp Drumheller liggen de zogenoemde hoodoo's, een aantal bijzondere gesteenteformaties die door weer en wind zijn uitgesleten. Voor diegenen die na het zien van al dit moois nog steeds geen genoeg van dinosauriërs kan krijgen, kan ook nog altijd de World Largest Dinosaur, die zich midden in Drumheller zelf bevindt, beklimmen.

De World Largest Dinosaur.
Natuurlijk toepasselijk uitgedost met Olympische handschoenen

Adres: Highway 838 Midland Provincial Park, Drumheller, Alberta Canada T0J 0Y0

Toegangsprijzen: \$10 voor volwassenen en \$6 voor kinderen (7-17 jaar)

Openingstijden: 's zomers (15 mei – 31 augustus) elke dag van 9.00-21.00 uur geopend. In het winterseizoen is het museum geopend van dinsdag tot en met zondag van 10.00 tot 17.00 uur.

Ijstijftafereelen